

KÜLÖNFÉLÉK.

A reklám büntetése. Egy angol nő olvasván az ujság hirdetései közt, hogy egy kereskedő influenza-ellenes szereket hirdetve, 100 font sterlinget kínál annak, a ki az ő lapdacsainak két heti használata után az influenzát megkapná, megvette az ajánlott lapdacsokat és hat hétig használta is azokat, de az influenzát mégis megkapta. Erre pert indított a lapdacs feltalálója ellen s kérte a hirdetésben kínált 100 font megfizetését. Alperes többek közt azzal védekezett, hogy ő nem ellenrizhette a lapdacsok felhasználási módját; ő csak akkor tartoznék kártérítéssel, ha az ő üzletében használtatott volna a szer. A bíróság marasztaló ítéletet hozott, mert alperes formális ajánlatot tett s felperes azt a lapdacsok megvétele által elfogadta, tehát az ügylet létrejött, az pedig nem foglaltatott az ügyleti feltételek közt, hogy alperes állandó ellenőrzése alatt történjék a használat.

*

Uj váltóürlapok Ausztriában. Az osztrák pénzügyminiszter rendelete folytán, Ausztriában közelebb uj váltóürlapok hozatnak forgalomba. Ez ürlapok az u. n. biztonsági papirból készíttetnek, melynek az a tulajdonsága, hogy savakkal való kezelés esetén reagál. E váltóürlapok forgalomba hozása által a váltóknak savak felhasználásával való hamisítását szándékoznak meggátolni, miután bárminő savval érintkezés esetén a papir színe azonnal megváltozik s a hamisítás árulójává lesz. Az uj váltóürlapok kisebbek lesznek, mint a mostaniak.

*

A vállalkozó tulzámitási joga. A magyar államvasutak Szááli—Füzitői vonalát W. E. vette ki felépítés végett azon egységáron, melyeket a különböző munkanemekre a munkaadó megállapított, vállalkozó pedig elfogadott. A vonal elkészülte után a vállalkozó 91,000 frtnyi túlköveteléssel állott elő s erre nem eléggittetvén ki, ugyanezen összegért pört is indított, mely 6 év alatt és változó szerencsével most dőlt el véglegesen s a kuriai ítéletben felperes: a kereseti összeget, — a jogász közönség pedig: egy gyakorlati és hasznos jogelv kimondását nyerte. — Felperes ugyanis arra alapította keresetét, hogy az államvasuti igazgatóságtól neki átadott talajkutatósi jegyzőkönyv hamis adatokat tartalmazott, őt nemcsak megtéveszté, de a keresetbeli összeg jogtalan ráfizetésére is kényszerítette. Abban ugyanis a talaj süppedékenysége nem volt ki-tüntetve, felperes tehát elszámítá magát és tetemes hosszúságon beton-építést kellett pótolnia s általában mélyebbre építenie stb. Az első és másodbíróságok felperest elutasíták, mert az üzleti vállalkozással járó kockázat természetében fekszik a veszteség lehetősége, felperes tehát előre tudta, hogy

kockázattal járó vállalatot vesz ki s így a remélt nyereség helyett esetleg anyagi veszteséget kell elfogadnia! — Ellenkező nézetben volt a kir. kuria, mely megállapította a kereseti jogot, csak az összeget mérsékelvén némileg. Marasztaló ítéletének indoka a következő: Felperes munkálatai és számításaiban joggal támaszkodhatott a neki átadott talajmérések kimutatására, mert ez a dolog természetesen szerint kell hogy hű és hiteles legyen. Már most akár az első kutatást végzett mérnök könnyelmű eljárásából eredt a téves és tévesztő adat, akár az alperesileg előhozott akkori tavaszi áradás okozta legyen a talaj átvizedését: felperesre nézve, a ki számításait az üzleti szokásnak megfelelőleg alapította a talajkutatási munkálatokra, e körülmény előidézése már közönyös, miután az alperes által átadott jegyzőkönyv hivatalos átadása azon jelleggel bír, hogy ő annak adataiért szavatol. E természetszerű szavatolás pedig jogszerint felhatalmazza felperest tulkiadásai követelésére!

IRODALOM.

A porosz bányajog. (Allgemeines Berggesetz für die preussischen Staaten. G. D. Bäderer.) A porosz bányajog, a mely eredetileg 1865-ben kelt, évek folyamán nevezetesebb változásokon ment keresztül. E változások legutolsója 1892. június 24-én esett meg rajta. És ime alig néhány héttel később, hogy a törvény uralkodói szentesítést nyert, a Bäderer czég kiadta azt ismeretes formájú törvénykiadványaiban. A könyvecske a novellán kívül a tudnivalók és rendeletek egész halmazát foglalja magában; így benne van a koalíciótörvénye és a robbantó anyagok terjesztéséről és használásáról szóló törvény. Daczára annak, hogy kommentár nélkül szükkölködik a kiadvány és a német jogtudósok produktivitása mellett, magyarázatos kiadás rövid idő multán biztosra várható, Bäderer kiadása igen alkalmas, mert magán a törvényen kívül sok érdekes és hasznos tudni valót tartalmaz. (b.)

*

Monarchiánk és a Balkán államok. Dr. Grunzl József, a ki már a chinai kereskedelemről sok érdekeset mondott el, egy újabb művel gazdagította a kereskedelmi ismerettan irodalmát. *Handelsbeziehungen Oesterreich-Ungarns zu den Balkanländern*, ez a czime Grunzl legújabb jeles művének, a mely Bécsben, Dorn Sándor kiadásában jelent meg. Grunzl műve kimerítő statisztikai adatokat közöl Törökország, Románia, Szerbia, Bulgária és Görögország kereskedelméről. Emeli a holt számok érdekességét a felsorolt államok kereskedelmi politikájának kimerítő kritikai méltatása, a melyhez az egész kereskedelmi forgalom bő tárgyalása fűződik. Dr. Hallwich képviselő, az osztrák alsóházának kereskedelmi-politikai ügyekben kiváló tagja, hosszabb előszót irt a műhöz, a melyben kifejti, hogy a legújabb kor a még nemrégiben politikai szempontból fölötte nevezetes keleti-kérdést, hova-tovább közgazdasági kérdéssé alakította át, és Grunzl műve ép ezt a körülményt véve szemügyre, olyan világos képét adta a keleti kereskedelem jogi és forgalmi kérdéseinek, hogy a műnek olvasása nagy haszonnal járhat mindenkire, a ki kelet felé gravitál. (b. p.)